

A T I Y E N O

شناسنامه
P R O F I L E

- صاحب امتیاز:
- موسسه فرهنگی هنری آهنگ آتیه (وابسته به سازمان تأمین اجتماعی)
- سردبیر: زیر نظر شورای سردبیری
- صفحه‌آرا: محمدرضا لری چی
- ویراستار: کوروش اشرفی
- طراح: مهرناز منتظریان
- نشانی: میدان آرژانتین، خیابان احمد قصیر
- خیابان دوازدهم، شماره ۲۲
- تلفن: ۰۲۱-۴۵۴۳۶
- تحریریه: داخلی ۱۳۸
- بازرگانی: داخلی ۱۲۲

www.atiyeno.ir

فرهنگ
C U L T U R E

پیکنتی و نگاه‌ی به سرمایه و ایدئولوژی

توماس پیکنتی، اقتصاددان فرانسوی، در سرمایه و ایدئولوژی مسیر نابرابری در تاریخ را با نگاهی تازه بازخوانی می‌کند. او نشان می‌دهد شکاف‌های اقتصادی صرفاً نتیجه نیروهای بازار نیستند، بلکه همواره با ایدئولوژی‌ها، باورها و روایت‌هایی همراه بوده‌اند که نابرابری را توجیه می‌کنند.

هر جامعه‌ای برای مشروع جلوه دادن وضعیت اقتصادی، داستانی می‌سازد؛ داستانی که قوانین و ساختارها را طبیعی و عادلانه نشان می‌دهد.

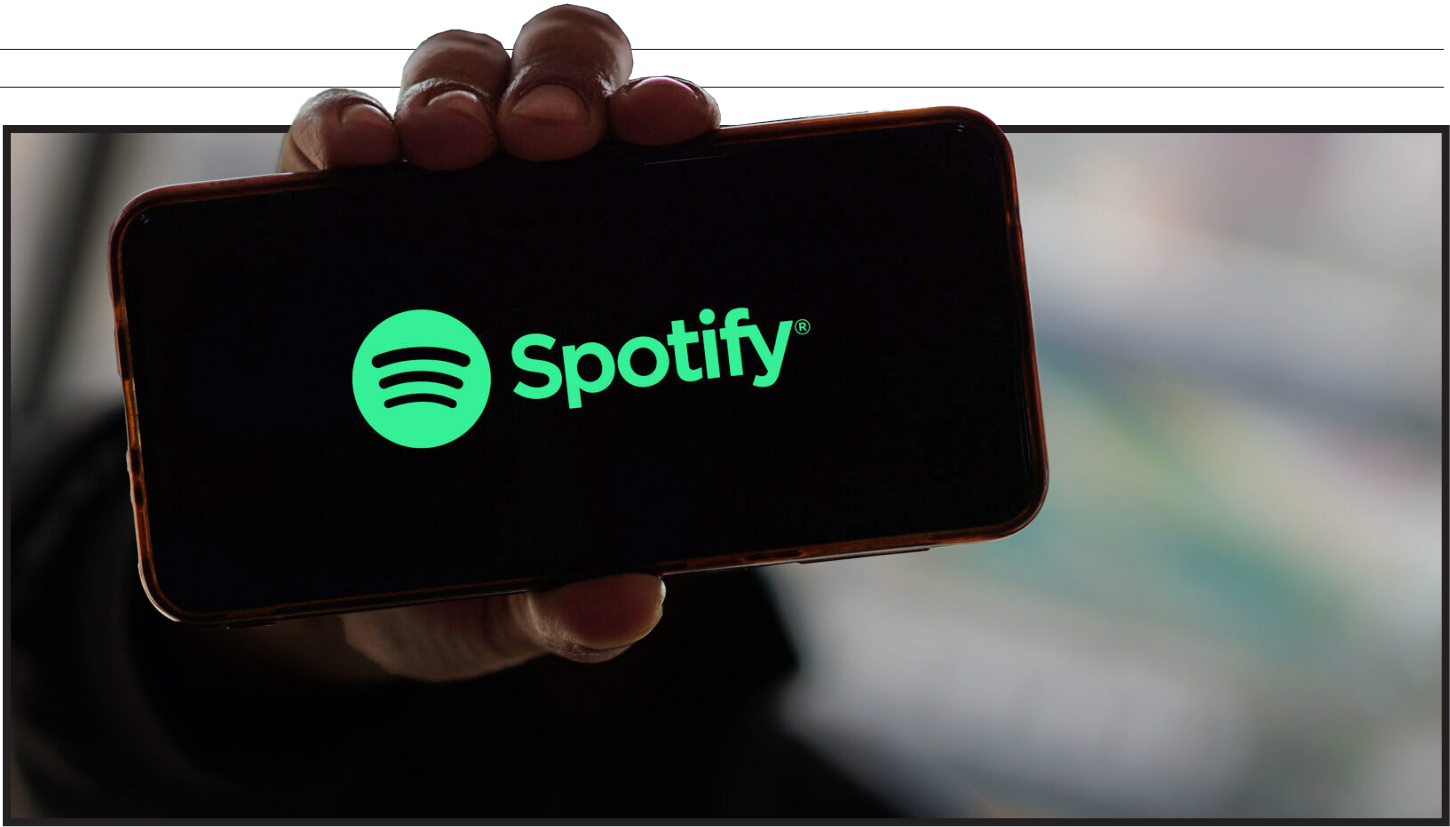
در اروپای قرون وسطی، اشراف و کلیسا با مالکیت زمین و دریافت عشر، ثروت و قدرت اندوخته بودند و دین و نظم اجتماعی جایگاه آن‌ها را مشروع می‌کرد. این نظم، هرچند امروز ناعادلانه به نظر می‌رسد، در زمان خود انسجام داشت و باور به عدالت اجتماعی در آن جریان داشت. با انقلاب صنعتی و شکل‌گیری مالکیت‌محورهای قرن نوزدهم، ثروت بر اساس دارایی و کارآفرینی تعریف شد و طبقات نوین صنعتی جایگاه سیاسی و اقتصادی پیدا کردند.

پیکنتی تحلیل می‌کند که ایدئولوژی‌های مدرن بر دو محور اصلی شکل گرفته‌اند: مالکیت سرمایه و شایسته‌سالاری. سرمایه‌داری معاصر مالکیت را مقدس می‌شمارد و بازتوزیع ثروت را تهدیدی برای انسجام اقتصادی می‌بیند. شایسته‌سالاری باور دارد ثروتمندان به دلیل استعداد و تلاش خود موفق شده‌اند و فقرا مسئول فقرشان هستند؛ این ایدئولوژی باعث کاهش مالیات تصاعدی و افزایش نابرابری شده است. جهانی شدن و ترس دولت‌ها از خروج سرمایه، رقابت مالیاتی و کاهش مالیات بر ثروتمندان را توجیه می‌کند. اما تجربه تاریخی نشان می‌دهد می‌توان سیاست‌هایی مانند مالکیت اجتماعی سرمایه و کرسی‌های کارگران در هیأت‌مدیره شرکت‌ها را اجرا کرد تا قدرت اقتصادی به شکل عادلانه‌تری توزیع شود. چنین اقداماتی نه تنها نابرابری را کاهش می‌دهد، بلکه مسئولیت اجتماعی و ثبات اقتصادی را تقویت می‌کند.

سرمایه و ایدئولوژی

• نویسنده: توماس پیکنتی • مترجم: جلال علوی‌نیا • انتشارات: نگاه • ۱۱۰ صفحه

یک تهدید جدی برای مشاغل دیجیتال

هفته گذشته گروهی ناشناس توانستند آرشیو اسپاتیفای شامل میلیون‌ها ترک موسیقی و رکورد متادیتا را استخراج کنند و توجه متخصصان امنیت شبکه را به خود جلب نمایند

امنیت داده‌ها؛ ستون فقرات کسب‌وکار

حادثه اسپاتیفای نمونه‌ای روشن از تهدیدهای نوظهور در فضای دیجیتال است. زمانی که موفقیت پلتفرم‌ها تنها به جذابیت محتوا محدود می‌شد، حالا امنیت داده‌ها به ستون فقرات بقای کسب‌وکار تبدیل شده است. استخراج غیرمجاز داده‌ها نه تنها مالکیت فکری را تهدید می‌کند، بلکه می‌تواند اعتماد کاربران و جریان درآمدی سرویس‌ها را مختل کند. هر فایل موسیقی، هر رکورد متادیتا و هر حساب کاربری بخشی از سرمایه دیجیتال یک پلتفرم است. محافظت از این دارایی‌ها نیازمند تیمی متخصص در امنیت سایبری، تحلیل داده و مدیریت سیستم‌های پیچیده است. پلتفرم‌هایی که توانایی مقابله با حملات پیشرفته را ندارند، حتی با بهترین محتوا هم ممکن است از صحنه رقابت حذف شوند. این تهدیدها همچنین مدل‌های کسب‌وکار اشتراکی را تحت فشار قرار می‌دهند. درآمد مشترکان، وفاداری کاربران و تعامل با برند، همه به حس امنیت و اطمینان از حفاظت داده‌ها وابسته‌اند. بنابراین امنیت دیجیتال دیگر یک موضوع فنی ساده نیست، بلکه یک استراتژی تجاری و مزیت رقابتی حیاتی محسوب می‌شود. کسانی که بتوانند این دارایی‌ها را مدیریت کنند، نه تنها کسب‌وکار خود را حفظ می‌کنند، بلکه افق‌های جدید شغلی و درآمدی را نیز فتح خواهند کرد.

اعتماد کاربران، سرمایه واقعی دیجیتال

اعتماد کاربران، پایه‌ای‌ترین سرمایه در اقتصاد دیجیتال است. حادثه اسپاتیفای نشان داد اگر کاربران احساس کنند اطلاعات شخصی یا محتوای مصرفی‌شان در معرض خطر است، نه تنها اشتراک خود را لغو می‌کنند، بلکه می‌توانند دیگران را نیز از پلتفرم دور کنند. آینده مشاغل اینترنتی به پلتفرم‌هایی تعلق دارد که امنیت و شفافیت را در هسته خدمات خود جادهند. هر حساب کاربری، هر ترک موسیقی و هر رکورد متادیتا، سرمایه‌ای واقعی است و محافظت از آن‌ها مستلزم استفاده از هوش مصنوعی، الگوریتم‌های پیشرفته تشخیص نفوذ و رمزنگاری امن می‌باشد. سرمایه‌گذاری در امنیت دیجیتال، نه یک هزینه اضافی، بلکه یک استراتژی رشد و پایداری کسب‌وکار است. اعتماد کاربران به امنیت، مزیت رقابتی مستقیم می‌آورد؛ کاربران حاضرند برای امنیت و پایداری سرویس هزینه کنند. بنابراین، مشاغل آینده، همان‌طور که اسپاتیفای تجربه کرد، متعلق به کسانی است که بتوانند امنیت، تجربه کاربری و رضایت مشتری را همزمان مدیریت کنند. امنیت داده‌ها اکنون یک دارایی اقتصادی، اجتماعی و حرفه‌ای برای پلتفرم‌هاست و نقش کلیدی در پایداری و توسعه کسب‌وکارها دارد.

نوآوری، امنیت و افق مشاغل آینده

آینده کسب‌وکارهای اینترنتی، ترکیبی از نوآوری محتوا و امنیت دیجیتال خواهد بود. پلتفرم‌های موفق نه تنها محتوای جذاب ارائه می‌دهند، بلکه سیستم‌های مقاوم در برابر استخراج غیرمجاز داده و تهدیدهای پیچیده سایبری را نیز پیاده‌سازی می‌کنند. راهکارهای فناوریانه شامل رمزنگاری پیشرفته، مانیتورینگ مداوم، هوش مصنوعی برای تشخیص رفتارهای مشکوک و احراز هویت چندعاملی است. در کنار آن، سیاست‌گذاری می‌تواند با قوانین سخت‌گیرانه حفاظت داده، مشوق‌های مالی برای رعایت استانداردهای امنیتی و همکاری بین‌المللی برای تدوین چارچوب‌های مشترک، بستر امنی برای رشد و توسعه مشاغل دیجیتال فراهم کند. سرعت از اسپاتیفای نشان داد آینده مشاغل دیجیتال متعلق به کسانی است که بتوانند امنیت، نوآوری و تجربه کاربری را همزمان مدیریت کنند. متخصصان امنیت داده، تحلیلگران سیستم و مدیران پلتفرم، نقش کلیدی در پایداری کسب‌وکارها و اعتماد عمومی خواهند داشت. در نهایت، امنیت داده‌ها و اعتماد کاربران، کلید رشد، ثبات و فرصت‌های شغلی آینده در اقتصاد دیجیتال است و کسانی که این سرمایه را مدیریت کنند، مسیر موفقیت را هموار خواهند ساخت.

جهان امروز از نابرابری رنج می‌برد

۱۰ درصد ثروتمندترین افراد جهان مالک سه چهارم کل ثروت هستند، در حالی که نیمی از جمعیت جهان فقیر فقط ۲ درصد از این ثروت را در اختیار دارند

درصد از این انتشار را دارد. این تمرکز مسئولیت نشان می‌دهد سیاست‌های اقلیمی بدون توجه به مالکیت سرمایه کارآمد نخواهند بود. در ایران، نابرابری در دهه گذشته تغییر کمی داشته است. در سال ۲۰۲۴، ده درصد ثروتمندترین افراد ۴۵.۹ درصد از کل درآمد را کسب کرده‌اند، در حالی که پنجاه درصد پایین تنها ۱۷.۹ درصد از درآمد را دریافت کرده‌اند. تمرکز ثروت نیز بالاست؛ ده درصد بالای ۶۳.۱ درصد از کل ثروت ملی را کنترل می‌کنند و یک درصد برتر به تنهایی ۲۹ درصد از ثروت را در اختیار دارد. مشارکت زنان در نیروی کار تنها ۷.۲ درصد بوده که نشان‌دهنده ادامه عدم تعادل جنسیتی در اشتغال است. این داده‌ها گواهی بر پایداری نابرابری در ایران و محدود بودن بهبودهای درآمدی است. گزارش نابرابری جهانی ۲۰۲۶ بر این نکته تأکید دارد که نابرابری یک انتخاب سیاسی است و هزینه‌های آن شامل گسترش شکاف‌ها، بحران‌های زیست‌محیطی و تضعیف دموکراسی‌ها است. در عین حال، امکان اصلاح وجود دارد؛ اجرای مالیات‌های تصاعدی، نقل و انتقالات مالی حمایتی، سرمایه‌گذاری در آموزش و بهداشت و اصلاح نظام مالی جهانی می‌تواند به کاهش نابرابری و حرکت به سوی رفاه مشترک منجر شود و نشان دهد که تغییر، نه تنها ممکن، بلکه ضروری است.

نابرابری منطقه‌ای نیز بسیار گسترده است و جهان به طبقات درآمدی تقسیم شده است. مناطقی مانند آمریکای شمالی، اروپا و اقیانوسیه در بخش درآمد بالا قرار دارند، در حالی که آمریکای لاتین، آسیای جنوبی و آفریقای زیرصحرایانگین درآمد پایینی دارند. یک فرد در آمریکای شمالی و اقیانوسیه به طور متوسط سیزده برابر بیشتر از فردی در آفریقای زیرصحرادرآمد دارد. شکاف در دسترسی به سرمایه‌انسانی نیز چشمگیر است؛ هزینه‌های عمومی آموزش در آفریقای زیرصحرانها ۲۲۰ یورو در مقایسه با بیش از ۷ هزار ۴۰۰ یورو در اروپا و بیش از ۹ هزار یورو در آمریکای شمالی و اقیانوسیه است. این تفاوت‌ها نابرابری فرصت‌ها را در طول نسل‌ها تقویت می‌کند و امکان جابه‌جایی اجتماعی را محدود می‌سازد.

در جهان امروز، نابرابری اقتصادی همچنان روبه افزایش است. شاخص‌های جهانی نشان می‌دهند شکاف میان ثروتمندترین و فقیرترین افراد بیش از هر زمان دیگری است. گزارش نابرابری جهانی ۲۰۲۶ که توسط گروهی از پژوهشگران برجسته شامل توماس پیکنتی، جوزف استیگلیتز و همکارانش تهیه شده، تصویری جامع از این وضعیت ارائه می‌دهد و نشان می‌دهد که نابرابری شدید نه یک پدیده طبیعی بلکه نتیجه تصمیم‌ها و سیاست‌های سیاسی و نهادی است. داده‌ها بیانگر آن است که در سطح جهانی، ده درصد ثروتمندترین افراد سه چهارم کل ثروت جهان را در اختیار دارند، در حالی که نیمی از جمعیت فقیر جهان تنها دو درصد از این ثروت را به خود اختصاص داده‌اند. تمرکز ثروت حتی در بالاترین سطوح به طرز چشمگیری بالاست و کمتر از ۶۰ هزار نفر فوق میلیون ثروتی سه برابر نیمی از جمعیت جهان را در اختیار دارند. از سال ۱۹۹۵ تا کنون، ثروت میلیاردرها و سنت میلیون‌رها سالانه حدود هشت درصد رشد داشته که تقریباً دو برابر نرخ رشد نیمه پایین جمعیت جهان است. از منظر درآمد، ده درصد بالایی جهان ۵۳ درصد از کل درآمد جهانی را کسب می‌کنند، در حالی که پنجاه درصد پایین تنها هشت درصد از درآمد را دریافت می‌کنند. این نابرابری ریشه‌ای تاریخی دارد و سهم درآمد ده درصد بالایی از دهه ۱۸۲۰ تا کنون تقریباً ثابت مانده است.

نکته
P O T N

میلیاردرها ۷۳۰ میلیارد در ۲۰۲۵ ساختند

سال ۲۰۲۵ برای میلیاردرها مثل یک بازی ویدئویی با پول نقد نامحدود بود. همه می‌دانیم دنیا پر از ثروتمندان است، اما ۱۰ نفر از آن‌ها توانستند در عرض یک سال ثروتی به میزان ۷۳۰ میلیارد دلار روی هم جمع کنند. اگر تصور می‌کنید این عدد غیرواقعی است، کافی است به یکی از این افراد نگاه کنید: ایلان ماسک؛ مردی که حالا دیگر نه فقط میلیاردر بلکه نزدیک به تریلیونر است. او سال را با ۴۲۱ میلیارد دلار شروع کرد و حالا در آستانه سال نو، ثروتش به ۷۵۴ میلیارد دلار رسیده است. به بیان دیگر، او در هر روز ۹۳۵ میلیون دلار به جیب زده است؛ بله، هنوز هم کسی ثروتش به پای او نمی‌رسد. نفر دوم، لری پیج گوگل است با ۲۵۵ میلیارد دلار که حتی کنار ماسک کم می‌آورد. البته، ایلان تنها کسی نبود که سال خوبی داشت. مجموعاً بیش از ۳۱۰۰ میلیارد در دنیا، از ابتدای سال تا امروز، ثروتی ۳ تریلیون دلاری اضافه کرده‌اند. بازارهای سهام در آمریکا، آلمان، ژاپن و کانادا شرایط خوبی داشتند و همین باعث شد بیشتر ثروتمندان در این رالی پول نقد، برنده باشند. با این حال، ثروت ۱۰ نفر برتر، بیشتر از ۷۲۹ میلیارد دلار افزایش پیدا کرد و بیش از ۸۵ درصد این مبلغ به آمریکایی‌ها تعلق داشت. ظاهراً موج اخیر خلق ثروت شدیداً در یک کشور متمرکز شده است؛ کشوری که رئیس‌جمهورش هم میلیاردر است و کابینه‌ای از ثروتمندان دارد.

نخستین فرد در صف ثروتمندان، ایلان ماسک است. SpaceX تسلا او سال فوق‌العاده‌ای داشتند. SpaceX ارزش آن به ۸۰۰ میلیارد دلار رسید و در چشم‌انداز ۲۰۲۶ ممکن است او را تبدیل به اولین تریلیونر تاریخ کند. تسلا هم با رشد ۲۲ درصدی سهام، یک پکیج حقوقی ممکن است به ماسک تا یک تریلیون دلار اضافه کند؛ اگر اهداف مشخص شده را محقق سازد و برای تکمیل داستان، شرکت هوش مصنوعی او، xAI، در حال مذاکره برای جذب سرمایه‌ای با ارزش ۲۳۰ میلیارد دلار است که دو برابر ارزش مارس امسال است. در ادامه، لری پیج و سرگی برین، بنیانگذاران گوگل، سالی تاریخی داشتند. گوگل در سه‌ماهه آخر سال، ۱۰۰ میلیارد دلار درآمد ثبت کرد و مدل جدید هوش مصنوعی‌اش، Gemini ۳، بدون استفاده از پردازنده‌های Nvidia، شرکت‌های رقیب را پشت سر گذاشت. سهام گوگل ۶۱ درصد رشد کرد و این دو نفر از افزایش ارزش سهام بیشترین سود را بردند.

پس از آن، جنسن هوانگ، مدیرعامل Nvidia، توانست با تقاضای رو به رشد برای چیپ‌های هوش مصنوعی، ۴۲.۲ میلیارد دلار به ثروتش اضافه کند و Nvidia هم اولین شرکت سهامی عام شد که ارزشش به ۵ تریلیون دلار رسید. لری ایلسون، هم‌بنیان‌گذار اوراکل، با افزایش ۴۰.۶ میلیارد دلاری ثروت، موفق شد نه تنها در حوزه تکنولوژی بلکه در رسانه هم نقشی بزرگ پیدا کند و کنترل جزئی TikTok و تصاحب پارامونت را تجربه کند. میان سایر میلیاردرها، آمانسیو اورتگا، بنیان‌گذار Inditex و برند زارا، با افزایش ۲۸.۷ میلیارد دلاری ثروت، ثابت کرد حتی وقتی مشتریان کمی محتاط‌تر می‌شوند، خرده‌فروشی هوشمند می‌تواند سودآور باشد. در صنعت معدن و فلزات، جرمین لارا موتا و لاسکو با افزایش ۲۵.۶ میلیارد دلار نشان داد که فلزات و مواد اولیه هنوز هم می‌توانند گنجینه‌ای واقعی برای ثروتمندان باشند.

در بخش فناوری و سرمایه‌گذاری، ماسا یوشی سون، مؤسس SoftBank، توانست ۴۵.۴ میلیارد دلار به ثروتش اضافه کند و سرمایه‌گذاری‌های عظیم در زمینه هوش مصنوعی و فناوری‌های پیشرفته را گسترش دهد. در حالی که مارک زاکربرگ و کارلوس اسلیم با افزایش ۲۴.۳ میلیارد دلاری، به ترتیب در حوزه فناوری و مخابرات، جایگاه خود را تثبیت کردند.

سال ۲۰۲۵ برای این ۱۰ نفر، سالی رویایی بود؛ سالی که اعداد بزرگ تنها شروع ماجرا بودند. دنیای میلیاردرها نشان داد چه کسی می‌تواند نه تنها روی موج تکنولوژی و هوش مصنوعی سوار شود بلکه با سرمایه‌گذاری هوشمندانه، ثروت‌های تاریخی بسازد. برای بقیه ما، دیدن این ارقام شاید مثل دیدن یک بازی ویدئویی با پول بی‌نهایت باشد؛ جایی که قوانین زمین و آسمان کمی تغییر کرده و برخی آدم‌ها توانسته‌اند در آن به سرعت برق و باد جلو بزنند.